

Kymenlaakson äkillisen rakennemuutoksen suunnitelma

Tilannekuva päivitetty 3.11.2023

Hyväksytty maakuntahallituksessa 25.9.2023

30 vuotta
**KYMEN
LAAKSON
LIITTO**

Tavoite

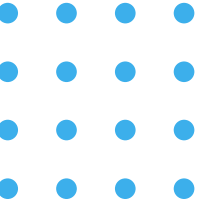
- Esittää Kymenlaakson tilannekuva
- Esittää Kymenlaakson suunnitelma toimenpiteistä tilanteen korjaamiseksi niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä
- Esittää rahoitustarpeet näiden toimien toteuttamiseksi

Kenelle

- Suunnitelma on suunnattu valtioneuvostolle, erityisesti Työ- ja elinkeinoministeriölle sekä niille valtion hallinnonaloille, joiden toimia ja rahoitusta Kymenlaakson äkillisen rakennemuutoksen ja rakenteellisten muutosten korjaamiseksi tarvitaan
- Alueen toimijoille

Sisältö

Diat

1. Kansilehti
2. Tavoite | Kenelle
3. Sisältö
4. Kymenlaakson rakennemuutos
5. Toimintaympäristö
6. Tilannekuva
7. Tilannekuva Kotka
8. Tilannekuva Kouvola
9. Tilannekuva konkurssit
10. Tilannekuva työllisyys
11. Tilannekuva väestö ja ikärakenne
12. Valtionosuusjärjestelmä ruoskii Kymenlaaksoa
13. Toimenpidesuunnitelma
14. Välttämättömät toimenpiteet
15. Lyhyen aikavälin toimenpiteet
16. Uusien työpaikkojen luominen
17. Uudistumispotentialiaali: Kymenlaakson akkuklusteri
18. Uudistumispotentialiaali: Vetytalouden edistäminen
19. Keskipitkän aikavälin toimenpiteet
20. Esitys valtion rahoitukseksi

Kymenlaakson rakennemuutos

- Metsä- ja biojalostusteollisuudella on rakennemuutoksesta huolimatta edelleen keskeinen merkitys etenkin bkt:n muodostumiseen. Maakunnassa on myös vahva logistiikan keskittymä. Käynnissä oleva rakennemuutos on monipuolistanut elinkeinorakennetta, mutta erityisesti kasvuhakuisten pk-yritysten määrää ei ole onnistuttu kasvattamaan riittävästi. Haasteita on mm. kansainvälistymisessä ja osaamisen varmistamisessa. Perinteisten alojen tukemisen ja uudistamisen ohella kasvua haetaan myös uudemmilta toimialoilta. Erityisesti keskitytään akkuklusteriin, vetytalouteen, elintarvikesektoriin, älykkääseen logistiikkaan, ympäristö- ja energia-alaan, kiertotalouteen sekä datatalouteen, kyberturvallisuuteen ja pelillisyyteen.
- Väestökehitys on negatiivista kaikissa Kymenlaakson kunnissa. Vuonna 2022 maakunnan väestö vähentyi kaikkiaan noin 1 900 henkilöllä. Maakunnan vähäinen korkeakoulutustarjonta ja suuret muuttotappiot työikäisen väestön ryhmässä yhdistettynä korkeakoulutettujen pieniin työmarkkinoihin tekevät osaavan työvoiman löytämisestä haastavaa. Tavoitteena on pitää irtisanottavat työntekijät alueella tarjoamalla heille nopealla aikataululla matalan kynnyksen koulutusta ja mahdollisuuksia nopeaan uudelleentyöllistymiseen.
- Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Kymenlaakson metsäteollisuudelle ja logistiikalle ovat merkittävät. Sunilan sellutehtaan lakkauttaminen on kerrannaisvaikutuksineen tästä suora esimerkki. Myös muilla toimialoilla kuten matkailussa, vaikutukset ovat merkittäviä. Sodan myötä sijainti rajamaakuntana voi näyttäytyä myös mainehaittana esimerkiksi yritysten sijoittumisessa ja investoinneissa. Myös muilla toimialoilla, kuten matkailussa, erityisesti Vaalimaan ostosmatkailussa, vaikutukset ovat merkittäviä.
- Nato-jäsenyys tuo turvallisuutta ja mahdollisuuksia muuttamalla Kymenlaakson geopoliittista asemaa sekä lisäämällä paineita turvata elinvoimaista ja taloudellisesti vahvaa rajaseutua.
- Kansallisen huoltovarmuuden näkökulmasta Kymenlaakson elinvoimaisuudella on yhä merkittävämpi rooli.

Toimintaympäristö

Kansainvälinen ja valtakunnallinen liikenteen merkittävä solmukohta,

HaminaKotka Satama, Suomen suurin yleissatama, **TEN-T-ydinverkon satama**

Suomen ainoa **TEN-T-ydinverkon rautatie-maantieterminaali (RRT)**, Kouvola

Helsinki-East Aerodrome, Suomen uusin yleisilmailukenttä

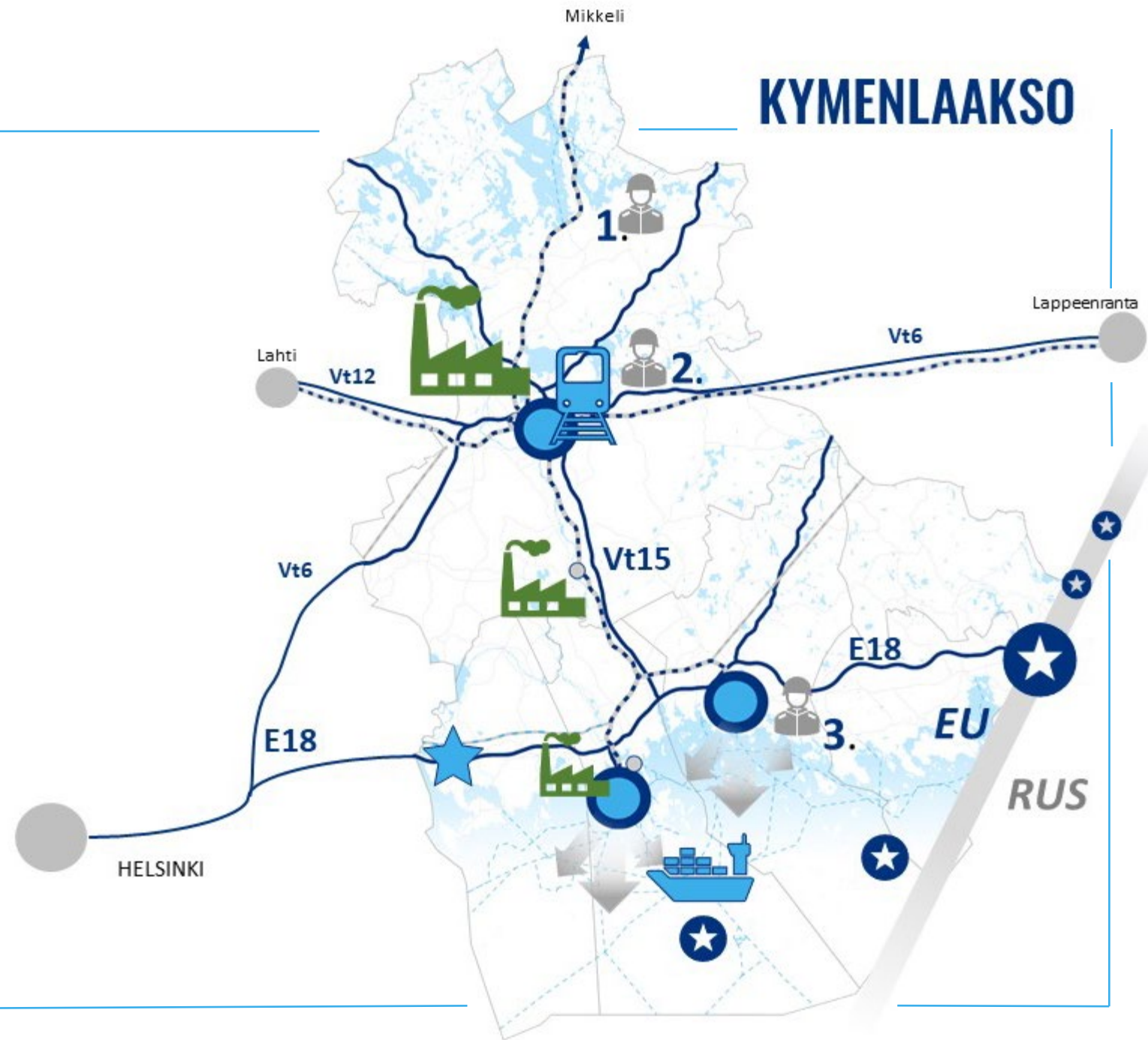
Metsäteollisuuden yksikkö

Vaalimaan raja-asema, Suomenlahden merivartiosto, rajavalvonta

1. Karjalan prikaati, Vekaranjärvi
2. Jääkärirykmentti, Utti
3. Reserviupseerikoulu, RUK, Hamina

Tilannekuva

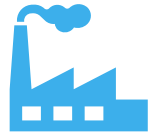
KYMENLAAKSO

- Kymenlaaksoa 2000-luvun puolivälistä alkaen koetellut rakennemuutos jatkuu edelleen. Kehitys kiihtyi Kouvolasta alkaen alkuvuonna 2023 Fazer Oy:n, Edukon ja Stora Enson Anjalankosken tehtaiden ilmoituksilla muutosneuvottelujen käynnistymisistä. Kouvola perustettiin muutostyöryhmät ja käynnistettiin neuvottelut työ- ja elinkeinoministeriön sekä Kaakkois-Suomen ELY:n kanssa. Kouvola täytti ns. paikallisen äkillisen rakennemuutoksen kriteerit.
- Stora Enson ilmoitettua 16.6.2023 suunnittelevansa Sunilan sellutehtaan sulkemista Kotkassa TEM julkaisi välittömästi käynnistävänsä rakennemuutostukitoimet yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Kotkan kaupunki perusti Sunila-rakennemuutosryhmän (Kotkan kaupunki, Cursor Oy, Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä EKAMI, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy, Kaakkois-Suomen TE-toimisto, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kymenlaakson liitto ja Työ- ja elinkeinoministeriö). Kouvolan kaupunki on yhdessä vastaavien toimijoiden kanssa reagoinut kaupungissa tapahtuneisiin muutoksiin.
- Metsäteollisuuden yksiköiden ilmoitukset tehtaiden sulkemisista ja toimintojen vähentämisestä yhdessä Kouvola toteutettujen meijeritoiminnan lopettamisen ja ammattiopiston irtisanomisten kanssa sekä kaikki kerrannaisvaikutukset huomioiden vaikutukset aluetalouteen ovat merkittävät. Äkillisen rakennemuutoksen lisäksi Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on heikentänyt Kymenlaakson tilannetta. Alentuneet vientinäkymät, kohonneet kustannukset ja pakotteiden aiheuttamat vienti- ja tuontirajoitukset ovat tuoneet haasteita myös vienti- ja tuontimääristä riippuvaiseen satamatoimintaan, minkä johdosta satamaoperaattori on käynnistänyt muutosneuvottelut. Rajan ylittävän rautatieliikenteen loppuminen on vaikuttanut dramaattisesti koko logistiikka-alaan. Heikkenevä tilanne näkyy myös konkurssien määrän kasvuna. Tilanne jatkuu vaikeana, ja tuleviin muutoksiin on varauduttava.
- Kymenlaakson kunnat ja muut toimijat näkivät tarpeelliseksi laatia koko maakunnan kattavan äkillisen rakennemuutoksen suunnitelman.

Tilannekuva Kotka

KYMENLAAKSO

- Stora Enson ilmoitus Sunilan sellutehtaan sulkemisesta 4.9.2023

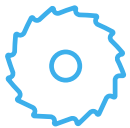
VAIKUTUKSET

- **-240** suoraan työpaiikkaa

- **40** tehtaalan alihankkijaa
- **280** alihankkijan alihankkijaa

- Metsäyhtiö MM Kotkamills sulkee Kotkan sahan vuoden loppuun mennessä (2.11.2023)

VAIKUTUKSET

- **- 66** suoraan työpaiikkaa

- Satamaoperaattori Steveco Oy ilmoitti 5.9.2023 lomauttavansa **700 työntekijää** enintään 90 päiväksi.

Tilannekuva Kouvola

KYMENLAAKSO

- Stora Enso sulkee 2023 aikana Anjalankosken paperitehtaan toisen paperikoneen

VAIKUTUKSET

-50 työpaikkaa

Kymmeniä työpaikkoja kunnosspidossa, logistiikassa ja muissa palveluissa

- Fazer lakkauttaa meijeriliiketoimintansa Korian tehtaalla 8/2023 loppuun mennessä + uhkana kauramaidon tuotannon lopettaminen (3.10.2023)

VAIKUTUKSET

-82 työpaikkaa

maidon tuottajat ja logistiikkapalvelut

Uhan alla lisäksi – 93 työpaikkaa

- Kouvolan Ammattiopisto Oy, Edukon sopeuttamistoimet 4/2023

VAIKUTUKSET

-33 työpaikkaa

Tilannekuva konkurssit

Vireille pannut konkurssit 1 – 9/2023

- **64** YRITYSTÄ, joista eniten

22 muut palvelut –alan yritystä

18 rakennusalan yritystä

8 kaupan alan yritystä

- **279** htv, joista eniten

153 rakennusalan htv

57 muut palvelut –alan htv

25 teollisuuden alan htv

KYMENLAAKSO

- 64
Yritystä

Lähde: Tilastokeskus

Tilannekuva työllisyys syyskuu 2023 Vrt. koko maa

Työttömät työnhakijat (% vrt ed.v) 9,4 % (+ 7 % ed.v)

Kouvola **10,1 %**

3 588 henk. (+11 % ed.v.)

Kotka-Hamina **11,9 %**

4 228 henk. (+6 % ed.v.)

Pitkäaikaistyöttömien määrä (vrt. ed. v.) Miesten osuus K-S:ssa **61 %**

Kouvola
1084 (+9 % ed.v.)

Kotka-Hamina   0 % ed.v.
1477 (+4 % ed.v.)

Nuorisotyöttömien määrä (vrt ed. v.)

Kouvola
+26 % ed.v.

Kotka-Hamina   + 8 %
+ 5 % ed.v.

Työttömien prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden määrä

Kaakkois-Suomi
(+460 hlöä, +38 % ed.v.)

Lomautettujen määrä

Kouvola
304 henk. (239 henk. 8/2023)

Kotka-Hamina
365 (344 henk. 8/2023)

Uusien työpaikkojen määrä

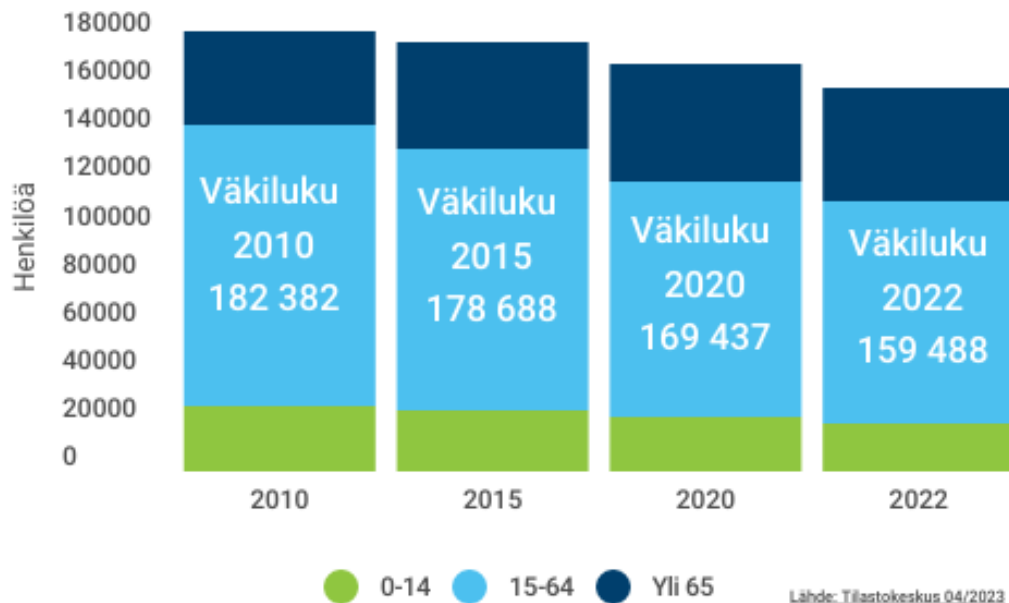
Kouvola
-24 % ed.v.

Kotka-Hamina
-29 % ed.v.

Tilannekuva väestö ja ikärakenne

KYMENLAAKSO

Väestö ja ikärakenne 2010-2022

-21 933
Väestö

(v. 2012 - 2022)

Syntyvyys v. 2022 **916** henk.
(vuoden 2010 vastaava luku 1650)

Kuolleet v. 2022 **2 532** henk.
(vuoden 2010 vastaava luku 2104)

Kokonaisnettomuutto v. 2022 oli **-300** henk.
(2019 vastaava luku -1 032 henk.)

Lähtömuutto v. 2022 - **4 438** henk.
(korkeimmillaan 2017 vastaava luku oli - 5 073 henk.)

- pääosin nuoria aikuisia, joista valtaosa muuttaa opintojen perässä Uudellemaalle, Pirkanmaalle, Päijät-Hämeeseen, Etelä-Karjalaan ja Varsinais-Suomeen
- valtaosa on 20-24 sekä 25-29 -vuotiaita

Väestö n. **-21 933** (v. 2012 - 2022)

Yli 65-vuotiaiden määrä n. **+ 6 024** (v. 2012 - 2022)

Alle 14-vuotiaiden määrä n. **- 6 267** (v. 2012 - 2022)

Valtionosuusjärjestelmä ruoskii Kymenlaaksoa

KYMENLAAKSO

-71,7 %
Vos muutos
2023-2024

Kuntien vos 23-24 maakunta /HVA	Vos 2023	Vos 2024	Muutos 2023-24	Muutos, %	Vos 2023 €/as.	Vos 2024 €/as.	Muutos €/as.
	161 176 818	223 975 921			245	337	93
Helsinki			62 799 103	39,0 %			
Kainuu	45 077 185	50 427 444	5 350 259	11,9 %	633	715	82
Länsi-Uusimaa	504 363 774	543 558 589	39 194 814	7,8 %	1 053	1 118	65
Uusimaa	1 073 828 307	1 156 022 356	82 194 049	7,7 %	626	667	41
Pirkanmaa	203 449 548	205 908 540	2 458 992	1,2 %	386	387	1
Vantaa-Kerava	179 179 483	175 480 463	-3 699 021	-2,1 %	648	626	-23
Itä-Uusimaa	94 768 879	91 423 323	-3 345 555	-3,5 %	957	924	-33
Pohjois-Pohjanmaa	406 375 893	385 667 222	-20 708 671	-5,1 %	978	926	-52
Pohjois-Savo	138 140 698	128 660 194	-9 480 504	-6,9 %	556	519	-37
Varsinais-Suomi	265 989 813	242 270 166	-23 719 647	-8,9 %	550	499	-51
Lappi	123 723 779	112 374 407	-11 349 372	-9,2 %	701	639	-62
Keski-Uusimaa	134 339 352	121 584 060	-12 755 292	-9,5 %	666	598	-67
Pohjanmaa	141 102 217	126 729 051	-14 373 166	-10,2 %	802	719	-83
Keski-Pohjanmaa	59 235 258	53 000 946	-6 234 312	-10,5 %	872	782	-91
Etelä-Karjala	76 733 508	66 021 976	-10 711 533	-14,0 %	608	527	-82
Etelä-Pohjanmaa	174 094 409	149 669 683	-24 424 726	-14,0 %	908	785	-123
Päijät-Häme	175 737 885	150 779 943	-24 957 943	-14,2 %	857	737	-120
Kanta-Häme	104 811 121	89 712 355	-15 098 766	-14,4 %	616	529	-87
Keski-Suomi	207 824 330	159 278 388	-48 545 942	-23,4 %	762	585	-178
Pohjois-Karjala	156 361 472	118 545 317	-37 816 156	-24,2 %	958	729	-228
Satakunta	106 518 094	73 787 775	-32 730 320	-30,7 %	497	347	-150
Etelä-Savo	47 587 895	32 848 951	-14 738 944	-31,0 %	361	252	-110
Kymenlaakso	63 882 936	18 087 432	-45 795 504	-71,7 %	396	113	-282

**Sote-rahoituslaki ei ole
kohdellut kaikkia kuntia ja
alueita yhdenvertaisesti.**

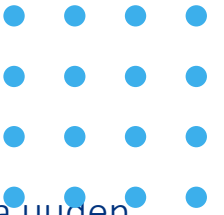
Valtionosuudet 2023-2024 Hamina, Kotka ja Kouvola

Valtion osuudet v./kunta	v. 2023 %	v. 2024 %	Kunnan vos 2023 €	Kunnan vos 2024 €
Hamina	-94,2 %	-223,3 %	2 464 644	-3 039 322
Kotka	-82,9%	-77,1 %	22 610 708	5 178 009
Kouvola	-90,5 %	-124,4 %	16 821 893	-4 101 059

Päivitetty 10.10.2023 VM:n tiedoilla

Lähde: Kuntaliitto

Toimenpidesuunnitelma

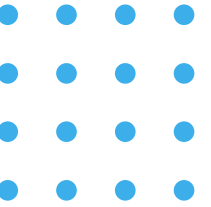
Äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa välittömiä toimenpiteitä ovat irtisanottavien uudelleentyöllistymisen tukeminen ja uuden työn löytäminen alihankkijaverkostoille. Maakunnassa on myös vahvistettava Invest in –toimintaa uusien yritysten ja työpaikkojen löytämiseksi. Työpaikkojen sijoittuminen Kymenlaaksoon helpottuu, mikäli koko maakunta pääsee korotettujen yritystukien piiriin. Metsäteollisuudesta poistuvien/poistuneiden tehdasalueiden (Sunilan, Voikkaa ja Myllykoski) jatkokäytöstä tulee käynnistää selvitykset. Kovahiilen tuotannon pilottilaitos jatkaa Sunilan tehtaalla. Päätös tuotantolaitoksen kotiuttamiseksi vaatii toimenpiteitä valtion taholta.

Uudistumisen potentiaalia on erityisesti puhtaan energian edistämässä, akkuteollisuudessa, vetytaloudessa ml. geologinen vety ja elintarvikesektorilla. Puhdas energia on keskeinen sijoittumiskriteeri uusissa investoinneissa. Vetytalouden edistäminen on iso mahdollisuus maakunnassa, jossa on hyödynnettävissä runsaasti bioperäisiä hiilidioksidipäästöjä. Etenkin akkuteollisuuden odotetaan tuovan ensivaiheessa yli 600 työpaikkaa. Akkuklusterin luomisessa tärkeää on toimenpiteiden nopea käynnistäminen ja erityisesti lupamenettelyiden sujuvoittaminen ja nopeuttaminen. Uusien yritysten sijoittuminen vaatii osaavan työvoiman varmistamista ja työelämälähtöisen koulutuksen oikea-aikaista käynnistämistä.

Yritysten liiketoimintamahdollisuuksien tukemiseksi tarvetta on innovaatioekosysteemin vahvistamiseen ja soveltavan osaamisen toimenpiteille.

Liikenneyhteyksien parantaminen tukee sekä maakunnan kärkitoimialoja kuten metsäteollisuutta ja logistiikkaa että uusia investointeja. Suomen suurimman yleissataman HaminaKotkan sataman ja Kouvolan kuivasataman (RRT) yhteysvälin kehittäminen sekä Helsinki East Aerodromen toimintaedellytyksiä parantaminen tukevat uusien työpaikkojen luomista ja yritysten liiketoimintamahdollisuuksien kasvua.

Välittömät toimenpiteet

Työllisyys- ja koulutuspalvelut uudelleentyöllistymisen tukemiseksi

Osaamistarpeiden kartoitus ja osaamisen täydentäminen sekä räätälöidyt koulutuspalvelut ml. muutuskoulutus. Yhteistyö TE-palvelujen ja oppilaitosten kanssa. Yhteistyö TE24-työelämäpalvelujen uudistamisen tukemiseksi. Tukipaketit irtisanotuille yrittäjäksi ryhtymiseen (valmennus, starttiraha).

Alihankintayrityksille suunnatut palvelut liiketoiminnan tukemiseksi

Liiketoiminnan muutostarpeiden kartoitus ja kehittämissuunnitelmien laatiminen. Uusien liiketoimintaideoiden arviointi ja kehittämisen tuki, ml. kehittämisrahoituksen hakemisen tuki. Työvoima- ja osaamistarpeiden kartoitus ja suunnitelmat. Omistajavaihdosten tukeminen.

Invest in –toiminnan vahvistaminen

Sijoittumismarkkinointi, aktiivinen myyntityö, pääomasijoittajien etsiminen, sijoittumispalvelut sekä kuntien yritystonttien valmiusasteen nostaminen.

Selvitysmiestyöryhmän asettaminen

Selvitys Sunilan tehtaan sellutuotannon jatkajasta tai muusta teollisesta toiminnasta. Selvitys myös Voikkaan ja Myllykosken tehdasalueiden osalta. Toimenpide-esitykset Kaakkois-Suomen metsäteollisuuden kilpailukyvyn vahvistamiseksi sekä Kymenlaakson investointiympäristön vahvistamiseksi ja vireillä olevien isojen investointien kotiuttamiseksi alueelle. TEM, Cursor, Kinno, Kotka ja Kouvola.

Kaupallisen mittakaavan kovahiilen tuotantolaitos Sunilan tehdasalueelle.

Kokonaispaketin valmistelu kovahiilen tuotantolaitoksen investoinnin kotiuttamiseksi. Kovahiilipohjaisen akkumateriaalin pilottilaitos jatkaa toimintaansa Sunilassa. Hallituksen perustama ”investointinyrkki”. TEM.

E18 Keltakallion ja Hurukselantien liittymien suunnitelman laatiminen

Liittymä mahdollistaa akkutoimialan teollisen keskittymän (teollisuuspuiston) liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden.

Lyhyen aikavälin toimenpiteet

Akkuteollisuuden kehittäminen

Kymenlaaksoon rakennetaan kansainvälisen akkutoimialan teollinen keskittymä. Akkuklusterin ympärille rakentuu ammattimaisesti toimiva teollisuuspuistoympäristö, joka selkeyttää ja tehostaa akkuklusterin eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja alihankintaa. Akkuarvoketjun tueksi rakentuu tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioverkosto yhteistyössä alueen oppilaitosten ja kansallisten sekä kansainvälisten akkualan yritysten kanssa.

Käytöstä poistuneiden/poistuvien tehdasalueiden saattaminen nykyaikaisen teollisuuden tarpeisiin

Sunilan, Voikkaan ja Myllykosken konseptointi olemassa olevan infran ja tulevaisuuden mahdollisuuksien perusteella.

Teollisuuspuistokonseptin kehittäminen

Kansallisille ja kansainvälisille toimijoille kehitetään tuotantolaitoksen käynnistämistä ja operointia varten tarvittava yhden luukun periaatteella toimiva palvelu.

Koko Kymenlaakson saaminen korkeamman tukialueen piiriin

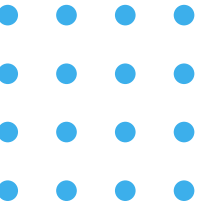
Korkeamman investointitukialueen laajentaminen koskemaan koko Kymenlaaksoa (Miehikkälä ja Virolahti kuuluvat jo korkeamman tukialueen piiriin).

Puhtaan siirtymän tukeminen ja kansainvälisesti kilpailukykyisen toimintaympäristön luominen

Luodaan hyvät toimintaedellytykset kestäville investoinneille uusiutuvaan ja fossiilittomaan energian tuotantoon, energian varastointiin ja uusiin energiaratkaisuihin, jotta saadaan maakuntaan energiaintensiivistä teollisuutta.

Uusien työpaikkojen luominen

**Uudistumispotentialiaali on
akkuteollisuudessa ja vetytaloudessa**

Uudistumispotentiaali

Kymenlaakson akkuklusteri

Kymenlaaksoon rakentuu kansainvälinen akkutoimialan teollinen keskittymä, jossa kehitetään aktiivisesti osaamista ja uusia tuotteita globaaleille markkinoille.

- Työvoimavaikutukset ensivaiheessa ovat 2500 hlö ja investoinnit 3,5 Mrd€
- Koko investoinnin arvio 7,5 Mrd€ ja työllistävyys 6000 hlö
- Rakentaminen kestää 2-3 vuotta

Tarvitaan

- Perusrakenteen investointitukea tonttien tasaamiseksi
- Sähkön saannin riittävyyden varmistaminen
- Uuden fast track-lain toimivuuden varmistaminen hankkeiden luvitusprosesseissa (Äänekosken malli)
- E18 Keltakallion ja Hurukselantien liittymän suunnittelu ja rakentaminen
- Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden varmistaminen
- Akkualan huippututkimuskeskuksen rakentaminen Kotkaan
- VT15 investoinnin toteuttaminen välittömästi logistiikan ja työvoiman liikkuvuuden parantamiseksi
- Asumisen järjestäminen

Vetytalouden edistäminen

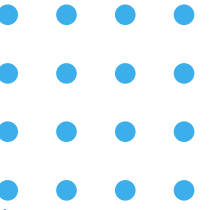
Puhdas energia on keskeinen sijoittumiskriteeri uusissa teollisissa investoinneissa. Vedyn valmistuksessa on hyödynnettävissä teollisuuden bioperäisiä hiilidioksidipäästöjä, joita Kymenlaaksossa on runsaasti.

Tarvitaan

Puhtaan energian saatavuuden turvaaminen

- Tuulivoiman ja aurinkovoiman rakentaminen
- Biokaasun tuotanto
- Sähkösiirtoverkon toimivuuden ja riittävyyden varmistaminen

Keskipitkän aikavälin toimenpiteet

Logistiikkaosaamisen kehittäminen ja logistisen aseman turvaaminen

Puhtaan siirtymän, teollisuuden kilpailukyvyn ja investointien tukemiseksi sekä huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden tarpeisiin tarvittavat liikenneinfrainvestoinnit (vt 15 Kotka-Kouvola, Juurikorpi-Mussalo kaksoisraide, raiteiden akselipainon nosto Kouvola, mt 355 Merituulentie, E18 Keltakallion liittymä, Vt 6 Keltti-Tanttari ja Kullasvaaran eritasoliittymä).

TKI-toiminnan kehittämiseksi ja osaamisen vahvistamiseksi Naton osaamiskeskuksen perustaminen Kotkaan, kehityshanke Helsinki East Aerodrome Pyhtään lentokentän ympärille ml. lentoliikenneverkoston uudistaminen sekä raideliikenteen ja -turvallisuuden osaamiskeskus Kouvolaan.

VT 15 Kotka-Kouvola kehittäminen teollisuuden ja sataman kilpailukyvyn vahvistamiseksi, investointien tukemiseksi, työvoiman saatavuuden varmistamiseksi sekä sairaankuljetusten turvaamiseksi. Hanke sisältyy liikenneinvestointien A1 koriin.

Kouvolan kuivasatamassa (RRT) toimenpiteet aikataulutetun rautatierahtiliikenteen käynnistämiseksi.

Kymenlaakson elintarvikesektorin kehittäminen

Kymenlaakso brändätään elintarvikemaakunnaksi. Erytynen huomio huoltovarmuuden parantamisessa. Toimenpiteinä TKI-toiminnan vahvistaminen, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen, yritysten kansainvälistyminen ja liiketoiminnan kehittäminen sekä analysointi- ja testauskeskuksen perustaminen.

Yrityskeskuksen perustaminen Kotkaan ja Kouvolan Kohoan toiminnan vahvistaminen

Olemassa olevan yritystoiminnan ja uuden yritystoiminnan kehittäminen yhdessä oppilaitosten kanssa. Pysyvän toimipaikan perustaminen Business Finland –toimijalle.

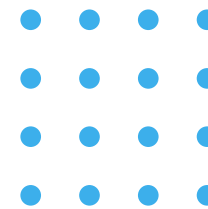
”Innomaakunta”pilotti

Valtion ja maakunnan kesken solmittava ekosysteemissopimus vahvistamaan osaamiskärkeä sekä lisäämään TKI-toiminnan vaikuttavuutta samoin kuin valtion ja yliopistokaupunkien ja yliopistokeskuskaupunkien kanssa on solmittu. Sopimus tukee Kymenlaakson äes kärkien mukaisia professuureja ja niihin liittyviä uusia avauksia. TEM, OKM ja Kymenlaakson liitto.

EU:n rahoituskauden 2028 – rakennerahastovarojen kohdentuminen paremmin Kymenlaaksoon

Suuralueiden sijaan rahoitus tulee jakaa maakuntien ja niiden osien kehittyneisyyden perusteella.

Esitys valtion rahoitukseksi

Kymenlaakson liiton jäljellä olevat AKKE (Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen) -määrärahat ovat pieniä, ja ne on suunnattava annetun jakopäätöksen mukaisesti tukemaan alueellista TKI-toimintaa ja täydentämään ELY-keskusten kautta jaettavaa alueellista TKI-rahoitusta. EAKR, ESR+ ja JTF -myöntövaltuuksien osalta jo saadut määrärahan jakopäätökset sekä Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelman erityistavoitteet sitovat ja ohjaavat tiukasti rahoituksen suuntaamista, minkä vuosi rahoituksen sovellettavuus ÄRM-suunnitelman toteuttamiseen on haastavaa.

Hyvinvointialueuudistuksen aiheuttama muutos kuntien valtionosuuksiin vaarantaa Kymenlaakson osalta kuntien investointimahdollisuudet vuosiksi ja vaikeuttaa TE24 uudistuksen toteuttamisen työttömien määrän kasvaessa äkillisen rakennemuutoksen maakunnassa.

Lyhyen aikavälin ÄRM-toimenpiteisiin tarvitaan

- lisää AKKE-rahoitusta (32.30.40 -momentti) perusrakenteen investointeihin yht. **40 milj. euroa** teollisuustonttien perusinfrastruktuurin rakentamiseen
- lisää AKKE-rahoitusta (32.30.40 -momentti) kehittämiseen yht. **2 milj. euroa** mm. selvityksiin ja palvelujen tuotteistamiseen
- lisää Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut -rahoitusta (32.30.51 –momentti) työvoimakoulutuksen kasvaviin tarpeisiin **1,6 milj. euroa**
- lisää rahoitusta infra- ja muihin investointeihin yht. **200 milj. euroa** (sis. vt 15 Kotka-Kouvola kehittämisen ja Keltakallion liittymän suunnittelun ja mahdollisen toteuttamisen)
- EU:n CEF -rahoituksen mahdollisuuksien selvittämistä erityisesti satamaan johtavien väylien osalta
- Euroopan Unionin ulkorajaohjelmiin varattujen kansallisten varojen kohdentaminen täysimääräisesti alueen elinvoiman vahvistamiseen
- rakennerahastovarojen (etenkin EAKR) uudelleen kohdentaminen

Yhteystiedot:

Aluekehitysjohtaja

Jussi Lehtinen

jussi.lehtinen@kymenlaakso.fi /

+358 400 644 206

Aluekehityspäällikkö

Riitta Kallström

riitta.kallstrom@kymenlaakso.fi

+358 50 368 3936

Kouvola Kotka Hamina Pyhtää Virolahti Miehikkälä

www.kymenlaakso.fi